

ผลของการใช้เครื่องคิดเลขที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา
คณิตศาสตร์ที่มีระดับความยากต่างกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน

นางสาว พงษ์ลดา ตันเจริญ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-928-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018187

I15220758

EFFECTS OF USING CALCULATORS ON ACHIEVEMENTS IN MATHEMATICS
PROBLEM-SOLVING WITH DIFFERENT LEVELS OF DIFFICULTIES OF
PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH DIFFERENT
MATHEMATICS LEARNING ACHIEVEMENT

MISS Ponglada Tancharoen

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary education
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-928-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ เครื่องคิดเลขที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์
ปัญหาคณิตศาสตร์ที่มีระดับความยากต่างกันของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์
ต่างกัน

โดย นางสาวพงษ์ลดา ตันเจริญ
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สมจิต ชิวปรีชา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ดร. ธีรภัทร

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ธีรภัทร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร. ดวงเดือน อ่อนนวม
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนนวม)

ดร. สมจิต ชิวปรีชา
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สมจิต ชิวปรีชา)

ดร. วรณิ ศิริโชติ
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณิ ศิริโชติ)

พงษ์ลดา ตันเจริญ : ผลของการใช้เครื่องคิดเลขที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา
คณิตศาสตร์ที่มีระดับความยากต่างกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน (EFFECTS OF USING CALCULATORS ON ACHIEVEMENTS
IN MATHEMATICS PROBLEM-SOLVING WITH DIFFERENT LEVELS OF DIFFICULTIES
OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH DIFFERENT MATHEMATICS LEARNING
ACHIEVEMENT) อ.ที่ปรึกษา: รศ.สมจิต ชิวปรีชา, 299 หน้า ISBN 974-579-928-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เครื่องคิดเลขที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้
โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่มีระดับความยากต่างกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
เรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำในกลุ่มที่ใช้เครื่อง
คิดเลข มีผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาที่ยาก ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ .05
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง และปานกลาง ในกลุ่มที่ใช้เครื่อง
คิดเลข มีผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาปานกลาง ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ
.05 แต่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ ในกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลข มีผลสัมฤทธิ์ในการ
แก้โจทย์ปัญหาปานกลาง สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำในกลุ่มที่ใช้เครื่อง
คิดเลข มีผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาง่าย ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ .05
4. นักเรียนกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขมีผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาที่ยาก ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่
ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ .05
5. นักเรียนกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขมีผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาปานกลาง ไม่สูงกว่ากลุ่ม
ที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ .05
6. นักเรียนกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขมีผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาง่าย ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่
ใช้เครื่องคิดเลขที่ระดับนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C240687 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : MATHEMATICS/ELEMENTARY/CALCULATOR/PROBLEM-SOLVING

PONGLADA TANCHAROEN : EFFECTS OF USING CALCULATORS ON ACHIEVEMENTS IN MATHEMATICS PROBLEM-SOLVING WITH DIFFERENT LEVELS OF DIFFICULTIES OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH DIFFERENT MATHEMATICS LEARNING ACHIEVEMENT. THESIS ADVISORS : ASSO. PROF. SOMJIT CHIWAPRECHA, PP. 299 ISBN 974-579-928-9

The purpose of this study was to determine effects of using calculators on achievement in mathematics problem-solving with different levels of difficulties of Prathom Suksa six students with different mathematics learning achievement.

The results are as follow:

1) The high, moderate and low-learning achievement students using calculators have not achieved in mathematics problem-solving with low difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance.

2) The high and moderate-learning achievement students using calculators have not achieved in mathematics problem-solving with moderate difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance. However, the low-learning achievement students using calculators have achieved in mathematics problem-solving with moderate difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance.

3) The high, moderate and low-learning achievement students using calculators have not achieved in mathematics problem-solving with high difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance.

4) The students using-calculators have not achieved in mathematics problem-solving with low difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance.

5) The students using-calculators have not achieved in mathematics problem-solving with moderate difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance.

6) The students using-calculators have not achieved in mathematics problem-solving with high difficulty greater than the students not-using calculators at .05 level of significance.

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ สมจิต ชิวปรีชา ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณีย์ ศิริโชติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต ซึ่งได้กรุณาให้ความรู้ และคำแนะนำด้านการใช้สถิติเพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ครูใหญ่ คณะครูและนักเรียน โรงเรียนอรุณวิทยา ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดีระหว่างการทำวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านวังน้ำเขียวที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำวิจัยนี้

ขอขอบคุณ คุณเฉลิมพันธุ์ เทนอิสสระ และคุณรังสรรค์ วิบูลอุปถัมภ์ ที่ช่วยพิมพ์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา รวมทั้ง พี่ ๆ เพื่อน ๆ C2 ทุกท่าน

ส่วนหนึ่งของความสำเร็จครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนเป็นกำลังใจจนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

พงษ์ลดา ต้นเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความ	9
วิธีดำเนินการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	14
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
เครื่องคิดเลข	16
ความเป็นมาและชนิดของเครื่องคิดเลข	16
อิทธิพลของเครื่องคิดเลขที่มีต่อหลักสูตรคณิตศาสตร์	18
การใช้เครื่องคิดเลขในการเรียนการสอน	
คณิตศาสตร์	21
ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ก่อนการใช้เครื่อง	
คิดเลข	29

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้เครื่องคิดเลข	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคิดเลข	31
โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	37
ความหมายของคณิตศาสตร์	37
ลักษณะของคณิตศาสตร์	37
โครงสร้างคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา	38
ความหมายของโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	40
ลักษณะและวิธีการสร้างโจทย์ปัญหาที่น่าสนใจ	40
องค์ประกอบที่ช่วยในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	42
หลักในการสอนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	43
ขั้นตอนในการสอนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์	49
ระดับความยาก	50
ความหมายของระดับความยากของข้อสอบ	50
ระดับความยากของข้อสอบรายข้อ	50
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อระดับความยากของข้อสอบ	52
3. วิธีดำเนินการวิจัย	53
ตัวอย่างประชากร	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การสร้างเครื่องมือและการทดลองใช้เครื่องมือ	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	83

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก.....	93
ภาคผนวก ข.....	95
ภาคผนวก ค.....	289
ประวัติผู้เขียน.....	299

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	ตารางแสดงข้อที่มีระดับความยากต่ำ ปานกลาง และสูง	58
2.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหายาก ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง ระหว่าง กลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข	62
3.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหายาก ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ปานกลาง ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข	63
4.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหายาก ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข	64
5.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ปานกลาง ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ สูง ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข	65
6.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ปานกลาง ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้ เครื่องคิดเลข	66
7.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ปานกลาง ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลข กับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข	67
8.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง ระหว่าง กลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข	68

ตารางที่

หน้า

9.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ง่ายของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ปานกลาง ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้ เครื่องคิดเลข.....	69
10.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ง่าย ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องคิดเลข..	70
11.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ยาก ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่อง คิดเลข.....	71
12.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ปานกลาง ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้ เครื่องคิดเลข.....	72
13.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหา ง่าย ระหว่างกลุ่มที่ใช้เครื่องคิดเลขกับกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่อง คิดเลข.....	73
14.	ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์.....	293
15.	จำนวนคู่ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เรียงลำดับคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ.....	297

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1. โครงสร้างเนื้อหาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา..... 39

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย